

Trnava, 2022

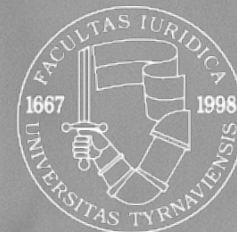
Písanie záverečných prác

[so zameraním na bakalárske a diplomové práce]

Milan Hlušák

**PRÁVNICKÁ
FAKULTA**

Trnavská univerzita v Trnave

Obsah

Ciele záverečnej práce

Harmonogram

Téma záverečnej práce

Príprava projektu

Projekt

Štruktúra a obsah

Písanie

Citácie a parafrázy

Úloha školiteľa

Obhajoba

Písanie záverečných prác

„Skoro v každom právnickom texte sú dve veci zlé.
Jedna je štýl. Druhá je obsah.“

Fred Rodell

profesor Yaleovej univerzity

1

Ciele záverečnej práce

Získať zručnosti v odhaľovaní a pomenúvaní právnych problémov, vo výbere alebo tvorbe zodpovedajúcich metód práce, v skúmaní problematiky, v narábaní so zdrojmi a v abstrahovaní vedeckých výsledkov z týchto zdrojov

Nadobudnúť primerané znalosti doterajších vedeckých výsledkov v skúmanej problematike

Získať aspoň v primeranom stupni schopnosti právnického vedeckého písania

Písanie záverečnej práce má predovšetkým náučnú a výchovnú úlohu: má Vás naučiť zručnostiam a umožniť Vám prakticky si vyskúšať a overiť si svoju schopnosť aplikovať právo na riešenie zložitejších právnych problémov.

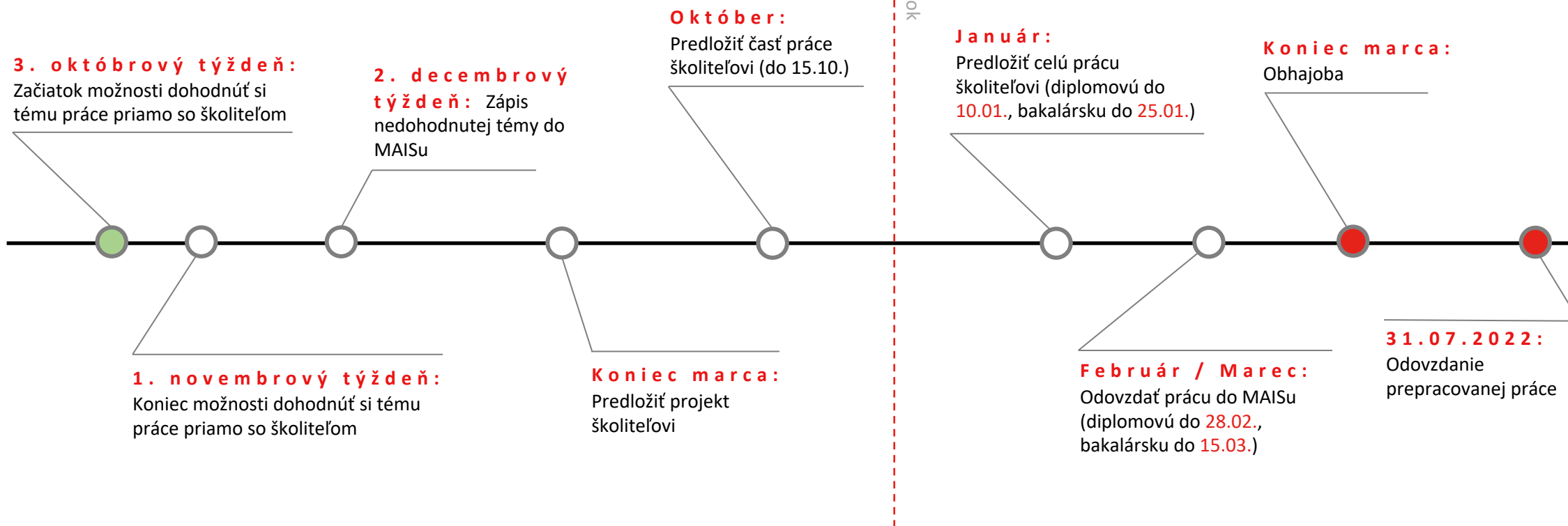
Bakalárskou prácou a diplomovou prácou preukazujete schopnosť tvorivo pracovať v študijnom odbore právo.

Záverečná práca preto nemusí byť nevyhnutne novátorská. Skôr sa môže zameriavať na overenie doterajších vedeckých výsledkov, než na prezentovanie nových.

Úlohou záverečných prác je teda skôr pričiniť sa o Váš rozvoj než o rozvoj právnej vedy. To ale neznamená, že práca nemusí byť kvalitná: naopak, prácou musíte preukázať, že ste dosiahli vľavo uvedené uvedené ciele.

2

Harmonogram

3

Téma záverečnej práce

Bakalárska práca môže byť zameraná skôr všeobecne, popisovo. Môže mať preto podobu napr. aj sumarizácie. Téma práce tak môže byť aj všeobecnejšia.

Diplomová práca však musí byť zameraná problémovo, omnoho užšie než bakalárska práca. Mala by sa venovať jednému alebo niekoľkým súvisiacim problémom, hoci aj menej významným alebo v literatúre už spracovaným. V žiadnom prípade by však nemala byť abstraktom doterajšej literatúry, alebo – ešte horšie – nejakým výťahom („výcucom“) z učebníc.

Dobre si zvoliť tému práce je veľká časť úspechu. Značnú úlohu tu zohrávajú aj samotní pedagógovia. Tí by Vás mali usmerniť a Vami zvolenú tému prípadne skorigovať tak, aby záverečná práca mohla splniť svoje ciele (teda aby ste sa skrz ňu naučili potrebné zručnosti).

Ak je téma – resp. jej názov – už vopred zadefinovaná, treba si so školiteľom objasniť, čomu by ste sa mali v práci primárne venovať. Nie je dobré začínať písať prácu bez takejto konzultácie. Vyhnete sa tým zbytočnému prerábaniu práce.

Téma diplomovej práce by mala byť ešte pred začatím písania starostlivo vymedzená, aby ste mohli v práci zadefinovať skúmaný problém a aby tento problém bolo možné v práci takéhoto typu a rozsahu aj vyriešiť.

4

Príprava projektu

Po zapísaní témy práce si spravte základnú predstavu o téme a základný prehľad literatúry.

So školiteľom následne prediskutujte základnú myšlienku práce, odporučí Vám ďalšie zdroje (literatúru) na zorientovanie sa v problematike.

Následne začnite literatúry čítať a zároveň si vyhľadávajte ďalšie zdroje a ich vhodnosť konzultujte so školiteľom.

Pri čítaní literatúry a rozmýšľaní nad témou práce identifikujte problémy (otázky), ktorým sa chcete v práci venovať [toto sa týka najmä diplomových prác]

Až následne pristúpte k písaniu projektu.

Na vypracovanie kvalitnej záverečnej práce nepostačuje vychádzať len z učebníc, a už vôbec nie z rôznych nevedeckých, popularizačných internetových článkov. Internet je dobrý radca, zlý pán.

Učebnice a internetové články by mali byť len prvým krokom, prostredníctvom ktorého by ste sa mali prepracovať k ďalším zdrojom, a to predovšetkým k odbornej časopiseckej literatúre a k monografiám.

Rovnako musíte pracovať aj s judikatúrou. Pri nej nezabúdajte na overenie jej aktuálnosti. Judikatúra sa vyvíja: ak odkazujete na judikát spred niekoľkých rokov, treba si overiť, či nebol prekonaný.

Úlohou záverečnej práce je aj preveriť Vaše schopnosti vyhľadávať zdroje a vypracovávať si z nich rešerše potrebné na riešenie problémov, ako aj schopnosť identifikovať otázky a problémy.

REŠERŠ LITERATÚRY

ODPORÚČANIA

Pri rešerši právnickej literatúry využite online katalógy knižníc, v ktorých sa dá vyhľadávať podľa kľúčových slov.

Využívajte aj prístup do www.beck-online.sk, kam sa dostanete cez MAIS

Univerzitná knižnica má prístup do viacerých zahraničných databáz ak chcú zahraničné články.

Využívajte rôzne open access zdroje.

LINKY

Zoznam všetkých právnických článkov v Česku a na Slovensku z r. 1918-1989: <https://is.muni.cz/do/law/kat/kdsp/bibliografie/library.html>

Niektoré staršie právnické knihy: <https://digi.law.muni.cz/>

Justičná revue: <https://www.justice.gov.sk/Stranky/Registre/Dalsie-uzitocne-zoznamy-a-registre/Justicna-revue.aspx>

Právny obzor: <https://pravnyobzor.sk/index.php?id=archiv>

Bulletin SAK: <https://www.sak.sk/web/sk/cms/sak/bulletin/archiv>

E-pramene univerzitnej knižnice: <https://www.ulib.sk/sk/e-pramene/>

Veľa môžete nájsť aj na <https://www.researchgate.net/> alebo <https://www.ssrn.com/index.cfm/en/>

5

Projekt

V projekte záverečnej práce by ste mali školiteľovi predložiť návrh osnovy (štruktúry) práce, ktorá by mala byť rozložená na niekoľko kapitol.

V projekte treba jednotlivé kapitoly rozvíeť. Najlepšie tak urobíte prostredníctvom otázok, na ktoré budete chcieť v práci odpovedať. Otázky by mali na seba logicky nadväzovať, aby zodpovedanie jednej bolo predpokladom pre zodpovedanie ďalšej.

Otázky môžete nahradiť stanovením hypotéz, ktoré budete chcieť prácou overiť.

Pri otázkach aj hypotézach by ste mali uviesť, prečo je ich zodpovedanie, resp. potvrdenie alebo vyvrátenie dôležité z pohľadu práce a jej cieľov

V projekte by ste mali uviesť aj zoznam zdrojov, s ktorými budete pracovať.

Projekt vrátane návrhu štruktúry by mal nasledovať až po Vašom štúdiu príslušných zdrojov a mal by byť výsledkom tohto štúdia. Bez tohto štúdia nebudete vedieť identifikovať jednotlivé čiastkové otázky, problémy, ktoré budete v práci riešiť.

Z projektu by mal Váš školiteľ vedieť zhodnotiť, či ste sa v problematike zorientovali, či ste našli viac než len základné zdroje a či ste o téme aj uvažovali, teda, či viete identifikovať to, čomu sa v práci budete venovať.

PRÍKLAD OTÁZOK

Téma práce: Neplatnosť právneho úkonu pre rozpor so zákonom (§ 39 OZ)

ZÁKLADNÉ OTÁZKY (KAPITOLY)

1. Čo je to právny úkon?
2. Čo je to obsah a čo je to účel právneho úkonu?
3. Čo sa má považovať za zákon?
4. Kedy je obsah právneho úkonu v rozpore so zákonom?
5. Kedy je účel právneho úkonu v rozpore so zákonom?
6. Kedy právny úkon obchádza zákon?

PODOTÁZKY

Každá zo základných otázok môže závisieť od zodpovedania podotázok.

Napríklad pri otázke č. 3 môžu existovať takéto podotázky:

1. Môže sa za zákon považovať aj podzákonná norma
2. Ak áno, za akých podmienok?
3. Má sa za zákon považovať akýkoľvek zákon alebo len zákon, ktorá upravuje súkromnoprávne vzťahy?

Namiesto otázok môžete v projekte prezentovať hypotézy.

Napr. „Hypotéza č. 1: Neplatnosť spôsobuje rozpor s akýmkoľvek, nielen so súkromnoprávnym zákonom“.

6

Štruktúra a obsah

V úvode by ste mali načrtnúť riešený problém a jeho význam.

Následne by ste mali problém detailnejšie priblížiť s prípadným poukazom na právny a faktický stav.

Potom by ste mali uviesť názory právnej náuky a súdnej praxe na riešenie problému a zhrnúť ich argumentáciu.

Gro práce by mala tvoriť prezentácia a odôvodnenie vlastného názoru a jeho konfrontácia s doterajšími názormi (kritické zhodnotenie argumentácie náuky a judikatúry).

Na koniec by ste svoje závery mali jasne a presne zhrnúť do určitého pravidla, resp. syntetického záveru.

Mali by ste dodržiavať vhodnú proporčnosť jednotlivých kapitol tak, aby najväčšia a podstatná časť práce bola venovaná riešeniu zadaných problémov.

Nemali by ste sa prehnane venovať všeobecným otázkam. Taktiež nie je potrebné obširne približovať historický vývoj problematiky. V žiadnom prípade by ste nemali pri každej otázke začínať *ab ovo* (od piky).

Spracovanie, resp. vyhodnotenie doterajších názorov by malo byť diskusiou s predchodcami, nielen nekritickým prehľadom ich výsledkov.

Neuspokojte sa s jedným názorom (našiel som, stačí). Snažte sa nájsť v názoroch rozdiely, a tie potom prevezmite do jednoduchých viet.

Pracujte s konceptom prevládajúcej mienky - ak je na niečom zhoda všetkých komentárov, ustálená judikatúra..

Štruktúra by mala sledovať určitú logickú nadväznosť: vyriešenie jedného problému by malo umožňovať vyriešenie nasledujúceho, až sa dopracujete k výsledku.

To platí už aj pre odseky: Skúste si každý z nich pomenovať (maximálne pár slov) a potom uvidíte poradie odsekov a ich označení – bude Vám to dávať význam? Súbor odsekov je rozvíjajúca sa argumentácia.

Kapitoly a odseky by teda mali na seba takto logicky nadväzovať.

Predvídajte otázky a protiargumenty a vysporiadajte sa s nimi.

7

Písanie

Píšte, až keď máte načrtnutú štruktúru.

Buďte zrozumiteľní, vecní, neopakujte sa.

Štylisticky buďte variabilní, ale konzistentní.

Buďte presvedčiví, nie však emotívni či agresívni voči iným názorom.

Gramatika je nevyhnutnosť!

Nezabudnite: Gro právnickej roboty spočíva v písaní; právnik preto musí byť v písaní dobrý. Umenie písať musí mať zvládnuté. Text dokáže presvedčiť, len keď je dobre napísaný.

Vety by mali byť radšej kratšie; dlhé súvetia rozdeľujte. Používajte interpunkciu ako oddeľovač myšlienok: dvojbodku, bodkočiarky. Odstavce by tiež mali byť kratšie a mali by predstavovať ucelenú myšlienku, logický blok. Keď prechádzate k ďalšej myšlienke, mali by ste začať nový odsek. Na druhej strane by nemala byť každá veta novým odsekom.

Zbavte sa zbytočných slov, balastu a vaty. Neopakujte sa.

Vyhňte sa slovám a konštrukciám, ktoré by ste v bežnej reči nepoužili.

Medzi odseky nedávajte medzery; nepreháňajte to s nimi ani medzi kapitolami. Nesnažte sa umelo navyšovať počet strán.

Zvýrazňujte opatrne: bold používajte zriedka, skôr len v nadpisoch. Zvýrazňujte kurzívou. Nepodčiarkujte vôbec.

Používajte rovnaké písmo, riadkovanie, zarovnanie na oboch stranách.

Využívajte na začiatku kapitol a podkapitol tzv. tematické, uvádzacie vety, ktorými priblížite, o čo Vám ide. Vyhnete sa tým tomu, aby čitateľ nebol pol kapitoly zmätený a v neistote, o čom vlastne píšete a k čomu smerujete.

Používajte autorský plurál („myslíme si, že..“), prípadne neosobnú formu („možno sa domnievať“).

Zadefinujte si skratky.

ZBAVME SA ZBYTOČNÝCH SLOV

P R E D

Podľa nášho názoru je v prvom rade potrebné a nevyhnutné sa vysporiadať s nasledovnou otázkou, ktorú považujeme za kľúčovú pre riešený prípad, a síce či posudzovaná dopravná nehoda, z ktorej bol obžalovaný obvinený, bola zavinená nedbanlivostným konaním obžalovaného, a to konkrétne či obžalovaný zaviniť dopravnú nehodu z nevedomej nedbanlivosti, teda či obžalovaný mohol a mal vedieť, že svojím konaním, t. j. neprimerane rýchlou jazdou, predmetnú dopravnú nehodu spôsobí.

[68 slov]

P O

Kľúčovou je otázka, či obžalovaný zaviniť dopravnú nehodu z nevedomej nedbanlivosti, t. j. či mohol a mal vedieť, že ju neprimerane rýchlou jazdou spôsobí.

[24 slov]

Príklady na právnické písanie

NEOPAKUJME SA

P R E D

Žalobca tvrdí, že zmluva, ktorú žalobca uzavrel so žalovaným, je neplatná, pretože v mene žalobcu pri uzatvorení uvedenej zmluvy konal zamestnanec, ktorého žalobca uzavretím zmluvy nepoveril.

[26 slov]

P O

Žalobca tvrdí, že zmluva medzi ním a žalovaným je neplatná, pretože ju v jeho mene uzavrela nepoverená osoba.

[18 slov]

INTERPUNKCIA

P R E D

Toto tvrdenie o rozdelení bytu, ktoré nie je navyše ničím podložené, nie je pravdivé, pretože podľa priloženého projektu a stavebného povolenia dôjde len k zväčšeniu okien, vybúraníu jednej priečky a vytvoreniu vstupu do záhrady, čo dokazuje, že byt ostane stále jedinou jednotkou.

[42 slov]

P O

Toto tvrdenie o rozdelení bytu — navyše ničím nepodložené — nie je pravdivé: priložený projekt a stavebné povolenie dokazujú, že byt ostane stále jedinou jednotkou; dôjde len k zväčšeniu okien, vybúraníu jednej priečky a vytvoreniu vstupu do záhrady.

[36 slov]

Príklady na právnické písanie

LOGICKÉ PREMOSTENIE MYŠLIENOK, TVORBA ODSEKOV

POUŽÍVAJTE

okrem toho

však

navyše

na druhej strane

totiž

avšak

ale

Nasledujúce úvahy sú zamerané na vymedzenie pojmov právny úkon a prejav vôle. Pochopenie ich významu pritom nie je samoučelné. Určité právne následky vyvolané ľudským správaním totiž nastanú, len ak je toto správanie právnym úkonom. Pritom platí, že aby nejaké ľudské správanie mohlo byť právnym úkonom, musí vyhovovať určitým náležitostiam. Ak teda chceme zistiť, či určité ľudské správanie vyvolalo právne následky, musíme najprv zistiť, či tieto následky sú podmienené tým, aby išlo o právny úkon alebo nie. Ak o právny úkon musí ísť, potom musíme skúmať, či konkrétne ľudské správanie splnilo náležitosti, aby sa dalo za právny úkon považovať. Naopak, ak o právny úkon ísť nemusí, potom tieto náležitosti ľudské správanie spĺňať nemusí, ibaže by sa na takéto správanie dali požiadavky na právny úkon aplikovať per analogiam. **[Odsek]** Ako príklad si vezmime žiadosť veriteľa o plnenie, ak čas splnenia nebol dohodnutý, ustanovený právnym predpisom ani určený v rozhodnutí (§ 563 OZ). S takouto žiadosťou právo spája ten následok, že ak dlžník svoj dlh nasledujúci deň nesplní, dostane sa do omeškania. Otázka, ktorá nás tu pritom zaujíma, je táto: je takáto žiadosť in abstracto právnym úkonom? Ak právnym úkonom je, potom na to, aby in concreto vyvolala daný následok, musí spĺňať všetky náležitosti predpísané pre právne úkony (teda pre ich platnosť). Naopak, ak právo takúto žiadosť za právny úkon nepovažuje, potom môže daný následok vyvolať aj bez toho, aby splnila náležitosti právnych úkonov, ibaže by sme per analogiam dospeli k záveru, že tieto náležitosti (alebo aspoň niektoré z nich) splniť predsa len musí. Vidíme teda, že na zodpovedanie toho, či určité ľudské správanie vyvolalo právne následky, musíme ešte pred skúmaním, či takéto správanie v konkrétnom prípade splnilo náležitosti platnosti právneho úkonu, v prvom kroku zistiť, či podľa práva ide pri takomto správaní vôbec o právny úkon. A na zodpovedanie tejto otázky je nevyhnutné vedieť, čo to právny úkon vlastne je. **[Odsek]** Mohlo by sa pritom zdať, že zodpovedanie tejto otázky je v našom právnom poriadku uľahčené tým, že na rozdiel od mnohých iných poriadkov máme pojem právny úkon definovaný priamo v zákone. Občiansky zákonník (ďalej aj „OZ“) totiž v § 34 stanovuje, že „[p]rávny úkon je prejav vôle smerujúci najmä k vzniku, zmene alebo zániku tých práv alebo povinností, ktoré právne predpisy s takýmto prejavom spájajú“. Ukazuje sa však, že napriek existencii zákonnej definície dodnes nevieme napríklad presvedčivo určiť, či sú právnym úkonom uznesenia valných zhromaždení alebo iných orgánov právnických osôb. Stále tiež nie je vyjasnené, či si definícia právneho úkonu vyžaduje, aby bola vôľa konajúcej osoby zameraná na vyvolanie právnych následkov, alebo či stačí, že prejav vôle tieto následky sám osebe vyvolá. Zdá sa nám preto vhodné – aj v súvislosti s prebiehajúcim procesom prípravy nového Občianskeho zákonníka – pozrieť sa na pojmy právny úkon a prejav vôle detailnejšie, a to i napriek tomu, že sa tejto problematike na pozadí citovaného § 34 OZ venovala už nejedna skvelá práca. Hneď na úvod však uvedme, že primárne sa budeme venovať len konštrukčným znakom právneho úkonu a prejavu vôle.

8

Citácie a parafrázy

Citácia=doslovné uvedenie („..“), parafráza=prerозprávanie cudzích myšlienok.

Každá citácia i parafráza musí byť zaznamenaná v citačnom indexe, najlepšie v poznámkach pod čiarou (musíte teda uviesť zdroj!).

Nepreberajte zbytočne celé odseky či state. Vyabstrahujte z nich len potrebnú myšlienku a tú odcitujte či parafrázujte, prípadne v rámci parafrázy odcitujte doslovne určitú časť. To, čo sa preberá nie je text, ale myšlienka. Text (konkrétna formulácia) sa preberá len tam, kde má význam práve táto konkrétna formulácia.

Vyhňte sa kombinácie úvodzoviek a kurzívy (Podľa NS: „*Nie je možné...*“).

V rámci kolektívneho zdroja neuvádzajte len autorov a názov diela, ale aj konkrétneho autora danej state.

Ak používate citáciu, v poznámke hneď uveďte zdroj („LUBY, Š. *Prevenčia a zodpovednosť...*“).

Ak používate parafrázu, poznámku začnite slovom „pozri“ a uveďte zdroj („Pozri LUBY, Š. *Prevenčia a zodpovednosť...*“).

Ak nejde o citáciu ani o parafrázu, ale rovnaký záver už niekto prezentoval, v poznámke začnite slovom „rovnako“ alebo „obdobne“ („Rovnako LUBY, Š. *Prevenčia a zodpovednosť...*“).

Ak uvádzate nejakú svoju myšlienku, ktorú nie výslovne, ale len implicitne zastáva aj niekto iný, poznámku pod čiarou začnite slovom „porovnaj“ („Porovnaj LUBY, Š. *Prevenčia a zodpovednosť...*“).

Ak uvádzate myšlienku a niekto iný zastáva opačný názor, môžete poznámku pod čiarou začať slovom „opačne ale“ („Opačne ale LUBY, Š. *Prevenčia a zodpovednosť...*“).

Poznámky pod čiarou môžete využívať aj na doplnenie vedľajšej myšlienky či na podpornú argumentáciu, ktorej uvedenie v hlavnom texte by zbytočne sťažovalo jeho čitateľnosť. Rovnako môžete poznámku využiť na nasmerovanie čitateľa na určitý zdroj, ktorý necitujete ani neparafrázujete.

Uvádzajte strany.

Citácie a parafrázy

P R E D

V zmysle § 64 ods. 7 zákona platí, že:

„Ak bol podaný opravný prostriedok podľa odseku 6 a súd nezruší rozhodnutie rady, sankcia sa vykoná po nadobudnutí právoplatnosti súdneho rozhodnutia, ak odsek 6 neustanovuje inak. Ak súd rozhodnutie rady zruší a vec vráti na nové konanie, rada rozhodne o sankcii najneskôr do troch mesiacov odo dňa doručenia rozhodnutia najvyššieho súdu. Uložená sankcia sa vykoná po nadobudnutí právoplatnosti rozhodnutia, ak odsek 6 neustanovuje inak.“

Rozhodnutie rady je preto nezákonné, lebo ho vydala až po 4 mesiacoch po tom, čo jej bolo doručené rozhodnutie najvyššieho súdu, teda po uplynutí uvedenej zákonnej 3 mesačnej lehoty.

[103 slov]

P O

Rozhodnutie rady je nezákonné, pretože ho nevydala v zákonnej lehote „do troch mesiacov odo dňa doručenia rozhodnutia najvyššieho súdu“ (§ 64 ods. 7 zákona). Urobila tak až mesiac po jej uplynutí.

[32 slov]

Citácie a parafrázy

P R E D

Nie je pravda, že žalovaná žalobkyňu nenavštevuje pri príležitosti sviatkov. No i keby to mala byť pravda, je to irelevantné. Najvyšší súd totiž v rozhodnutí R 31/1991 dospel k nasledovnému záveru: *„Právo darcu domáhať sa vrátenia daru nevzniká pri prostej nevďačnosti obdarovaného voči darcovi, ani pri menej významnom porušení dobrých mravov zo strany obdarovaného. Za hrubé porušenie dobrých mravov obdarovaným nemožno považovať napr. predaj darovanej veci cudzej osobe, alebo nenavštevovanie darcu pri príležitosti sviatkov a jeho životných jubileí.“*

[78 slov]

P O

Nie je pravda, že žalovaná žalobkyňu nenavštevuje pri príležitosti sviatkov. No i keby to mala byť pravda, je to irelevantné. „[N]enavštevovanie darcu pri príležitosti sviatkov a jeho životných jubileí“ sa totiž za hrubé porušenie dobrých mravov považovať nedá (R 31/1999).

[39 slov]

Citácie a parafrázy

P R E D

Konanie žalovanej bolo vyvolané správaním sa žalobkyne. O porušenie dobrých mravov ale nemôže ísť. Najvyšší súd v rozhodnutí R 61/1997 zaujal totiž nasledovný záver: *„Ťažko považovať správanie sa jedného účastníka k druhému za konanie v rozpore s dobrými mravmi, keď tento druhý účastník svojím konaním priam provokuje.“*

[47 slov]

P O

Konanie žalovanej bolo vyvolané správaním sa žalobkyne. O porušenie dobrých mravov ale ísť nemôže. „Ťažko [totiž] považovať správanie sa jedného účastníka k druhému za konanie v rozpore s dobrými mravmi, keď tento druhý účastník svojím konaním priam provokuje“ (R 61/1997).

[40 slov]

Vzory citačného štandardu

Knižné publikácie

DOLNÍK, J. *Všeobecná jazykoveda. Opis a vysvetľovanie jazyka*. Bratislava : Veda, 2009, s. 257.

LUBY, Š. In KNAPP, V. – LUBY, Š. a kol. *Československé občanské právo. Svazek I*. Praha : Orbis, 1974, s. 114.

KUBÍČEK, P. Zabezpečovacia funkcia zmenky. In NEVOLNÁ, Z. – HLOBÍKOVÁ, D. (eds.). *Porušenie zmluvných povinností v súkromnom práve a jeho následky*. Trnava : Právnická fakulta Trnavskej univerzity v Trnave, 2018, s. 96.

Časopisy

LUBY, Š. Smluvná zodpovednosť v občianskom práve. In *Právny obzor*, roč. XXXV, 1952, č. 3, s. 307.

Nepriama citácia

LUBY, Š. Smluvná zodpovednosť v občianskom práve. In *Právny obzor*, roč. XXXV, 1952, č. 3, s. 307, podľa HLUŠÁK, M. *Škoda na majetku a jej určovanie*. Dizertačná práca. Trnava : Právnická fakulta Trnavskej univerzity v Trnave, 2020, s. 65.

Online zdroj

ŠAMKO, P. *K výkladovému stanovisku generálneho prokurátora o trestnom čine úverového podvodu*. Dostupné online na <http://www.pravnelisty.sk/clanky/a134> [cit. 2019-08-04].

Judikatúra

Uznesenie NS SR z 30. 10. 2014, sp. zn. 6 MCdo 16/2012 (R 137/2014)

Ak má dielo viac vydaní, uvádzajte, ktoré vydanie citujete. Ak má len jedno, neuvádzajte, že ide o 1. vydanie.

Ak ide o zahraničné dielo, uvádzajte všetko v pôvodnom jazyku.

Uvádzajte ISBN a ISSN.

Keď v poznámke pod čiarou opakujete zdroj, ktorý ste uviedli v predchádzajúcej poznámke ako posledný, v poznámke stačí uviesť „Tamže.“ alebo „Tamže, s. XX.“ (ak je iná strana).

Neuvádzajte „Tamtiež“: nejde o spisovné slovo.

Príklad

1. KOZIOL, H. *Österreichisches Haftpflichtrecht. Band I: Allgemeiner Teil*. Dritte, neubearbeitete Auflage. Wien : Manz, 1997, s. 300.
2. Tamže, s. 245.

9

Úloha školiteľa

Spolu s Vami zdefinuje základný problém, ktorý budete riešiť

Overí, či Vami pripravený zoznam literatúry a judikatúry je postačujúci

Oponuje Vaše čiastkové závery a usmerňuje Vás v ďalšej práci

Iniciatíva na konzultácie musí vychádzať primárne z Vašej strany

Školiteľ nie je jazykový ani štylistický korektor!

Pár ďalších zásad Vašej spolupráce so školiteľom:

Nebojte sa a neváhajte so školiteľom komunikovať a konzultovať.

Na konzultácie však prichádzajte pripravený s predstavou, čo chcete skonzultovať.

Buďte otvorení podnetom: záverečná práca Vás má naučiť zručnostiam. Využite to!

Dajte si záležať na tom, aby ste školiteľovi nepredkladali polotovary. Školiteľ je konzultant, ktorý Vás má odborne usmerňovať, máte s ním diskutovať o probléme, zvolených zdrojoch či navrhnutých riešeniach. Nemá Vás však učiť písať, štylizovať, nemá Vám opravovať gramatiku a prepisovať text.

Snažte sa aj čiastkové výstupy mať v podobe, ktorá je hodná študenta VŠ.

Nenechávajte si všetko na poslednú chvíľu, nemôžete čakať, že školiteľ narýchlo prečíta práce všetkým svojim študentom týždeň pred termínom ich odovzdania.

10

Obhajoba

Nesnažte sa prerozprávať obsah Vašej práce.

Neprezentujte sa spôsobom „V prvej kapitole som sa venovala..., v druhej...“.

Obmedzte sa na náčrt problému a na argumentáciu odôvodňujúcu jeho riešenie, prípadne na poukázanie určitých syntetických záverov.

Vyjadrite sa k pripomienkam a výhradám konzultanta a oponenta, prípadne aj k samotnému obsahu posudkov.

Následne sa pristúpi k diskusii o Vami navrhovanom riešení.

V rámci prezentovania svojich výsledkov si buďte vedomí, že práca je adresovaná osobám znalým problematiky.

Obhajobou záverečnej práce by ste mali presvedčiť komisiu o tom, že ste dosiahli ciele záverečnej práce, teda nielen ciele vedecké (vyriešenie problému), ale ciele náučné (teda, že ste schopní formulovať problém, vyhľadať zdroje, argumentovať, aplikovať právo atď.

Pripravte sa na skutočnosť, že na prezentáciu Vašich výsledkov máte nie viac ako 10 minút, v ktorých musíte byť schopný zreferovať všetko podstatné.

Písanie záverečných prác

[so zameraním na bakalárske a diplomové práce]

Milan Hlušák

Obrázky: www.pexels.com

**PRÁVNICKÁ
FAKULTA**

Trnavská univerzita v Trnave

